

STANDARD 3a a 3b

PŘEHLED VYTVOŘENÝCH POSTUPŮ A PRAVIDEL A ROZSAH A PODMÍNKY POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

Rozvod nebo rozchod rodičů:

V případě, že se na OSPOD obrátí rodič, který s druhým rodičem nežije ve společné domácnosti nebo uvažuje o jejím ukončení, OSPOD poskytne tyto informace:

- Možnost úpravy poměrů k nezletilému dítěti (kdo bude o dítě pečovat).
- Formy úpravy poměrů :
 - svěřeni dítěte do výlučné péče
 - střídavé péče
 - společné péče rodičů
 - poradenství ve věci výživného
- Poučení o průběhu soudní úpravy poměrů k nezletilému dítěti (kdo o úpravě poměrů rozhoduje, co je třeba dodat k návrhu, průběh soudního řízení)
- O možnostech úpravy styku rodičů s dítětem. Je upřednostňována domluva rodičů o kontaktech s dítětem, pokud dohoda rodičů není možná, může být styk upraven soudním rozhodnutím společně s úpravou poměrů nebo kdykoli později pokud rodič podá návrh soudu na úpravu styku s dítětem.

Konflikty rodičů týkající se nezletilých dětí:

- Dle povahy problému je rodiči podáno obecné poradenství: o právech a povinnostech vyplývajících z rodičovské odpovědnosti, o právech dítěte vyplývajících z právních norem, zejména Úmluvy o právech dítěte, tj. právo znát své rodiče a právo na jejich péči

a dle občanského zákoníku o právu stýkat se s rodičem, u kterého není v péči, o možnostech, které v této situaci může udělat rodič a které úkony může udělat OSPOD.

Neplacení výživného

- Obecné poradenství o možnosti vymáhání výživného a možnosti podání trestního oznámení

Nedodržování rozsudku soudu o úpravě styku rodiče s dítětem

V případě, že jeden z rodičů nedodržuje rozsudek o úpravě styku s dítětem, jsou druhému rodiči poskytnuty tyto informace:

- Obecné poradenství ohledně možné domluvy ve věci styku dítěte s druhým rodičem
- OSPOD dle možností předá rodičům kontakt na službu, která zajistí asistenci při styku
- Poučení o postihu, který rodiče čeká v případě maření styku

Problémy dítěte

- Pokud OSPOD navštíví samo dítě – je s ním proveden důkladný pohovor, celá situace podrobně s ním rozebrána a v případě nutnosti sepsán záznam z jednání. Dále řešeno dle charakteru a závažnosti problému dítěte, kdy je dítěti navrženo řešení, nabídnuta pomoc, jak jeho situaci řešit.
- Poté přichází vyhodnocení situace a plán další práce.
- Dalšími kroky mohou být: návštěva OSPOD v rodině a rozhovor s rodiči nebo s jinými blízkými osobami dítěti, shromáždění podstatných informací o dítěti, příp. jeho rodině, ze školy, od lékaře, dalších zúčastněných institucí atp.
- V případě potřeby doporučení vhodné pomoci odborníka – psychologa, psychiatra, pedagogicko-psychologické poradny (PPP), středisko výchovné péče (SVP).
- Konzultace s dětským ošetřujícím lékařem, případné odborné lékařské vyšetření dítěte.
- Dle povahy kauzy kontaktování Policie ČR, soudu, státního zastupitelství atp.

Podezření na zanedbávání, týrání a zneužívání dětí

V případě, že má kdokoli podezření na zanedbávání, týrání či zneužívání dítěte, je v zájmu dítěte tuto skutečnost oznámit na OSPOD nebo na Policii ČR či okresní státní zastupitelství..

Oznámení může být učiněno formou dopisu, e-mailové zprávy, telefonátu nebo při osobním jednání. Po obdržení oznámení jsou vždy prověřovány skutečnosti uvedené v oznámení.

Výchovné problémy s dítětem

V případě, že dítě má opakované výrazné výchovné problémy, se dostává do péče kurátora pro děti a mládež. Výchovné problémy nezletilých dětí jsou zejména:

- užívání alkoholu, omamných a psychotropních návykových látek, jiné závislosti
- opakované útky z domova
- dopouštění se protiprávního jednání (přestupky, trestná činnost)
- opakované zanedbávání školní docházky – záškoláctví
- výrazné kázeňské problémy
- agresivní chování, šikana ostatních
- prostituce

V takových případech kurátor zpravidla dle úvahy a individuální charakteristiky problému může provést sociální šetření (návštěvu) v rodině, pohovor s dítětem, šetření u dalších zainteresovaných institucí, vyžádat si informace od dalších orgánů pracujících s dítětem – škola, lékař atp. Ve své práci se OSPOD snaží zjistit příčinu a doporučit rodičům a dítěti vhodná opatření, návštěvu odborných pracovišť. Dále může podat k soudu návrh na uložení výchovného opatření, v odůvodněných případech na nařízení ústavní výchovy. Většinou se jedná o dlouhodobou spolupráci s rodinou a dítětem.

Narození dítěte – neuvedený otec v rodném listu

V případě, že se na OSPOD obrátí matka, jejíž dítě nemá ve svém rodném listu uvedeného otce, jsou jí poskytnuty toto obecné poradenství:

- poučení podle Úmluvy o právech dítěte (dítě má právo znát svého biologického otce)
- poučení o možnosti přiznání otcovství souhlasným prohlášením rodičů na matrice
- informace o právu matky domáhat se určení otcovství ke svému dítěti soudní cestou

Druhy náhradní rodinné péče (NRP)

V případě, že se o dítě z jakýchkoli důvodů nemohou nebo nechtějí starat jejich biologičtí rodiče, je možné dítě svěřit do následujících druhů péče:

- osvojení
- svěřením do péče jiné osoby
- pěstounská péče (poručník)
- pěstounská péče na přechodnou dobu

V případě, že jde o formu NRP v rodině (babička, dědeček, teta, strýc....nezl. dítěte)

- OSPOD důkladně prověří situaci dítěte a možnosti péče o dítě
 - Provede šetření v rodině
 - Pohovor s dítětem
 - Poučení o průběhu soudního řízení (kdo o úpravě poměrů rozhoduje, co je třeba dodat k návrhu, průběh soudního řízení)
 - Případě další potřebné úkony dle individuálního charakteru situace
-
- Osoby, které mají zájem stát se pěstouny, nebo osvojiteli dítěte, se mohou zkontaktovat s pracovníci pro náhradní rodinnou péči – je proveden rozhovor, poskytnuto základní poradenství, předloženy formuláře atp.
-
- Po podání žádosti o zařazení do evidence žadatelů vhodných stát se osvojiteli/ pěstouny následuje:
 - návštěva v bydlišti žadatelů a provedení sociálního šetření, s žadateli veden podrobný pohovor, který je jednou z předepsaných náležitostí k jejich žádosti
 - po kompletaci dokladů a všech náležitostí je spisová dokumentace k žádosti o zařazení do evidence žadatelů vhodných stát se osvojiteli/ pěstouny postupována Krajskému úřadu Středočeského kraje k dalšímu vedení